

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 12. julija 2012*

„Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah — Pristojnost, priznavanje in izvrševanje odločb — Uredba (ES) št. 44/2001 — Tožba zaradi kršitve evropskega patenta — Posebne in izključne pristojnosti — Člen 6, točka 1 — Več toženih strank — Člen 22, točka 4 — Izpodbijanje veljavnosti patenta — Člen 31 — Začasni ukrepi ali ukrepi zavarovanja“

V zadevi C-616/10,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Rechtbank 's-Gravenhage (Nizozemska) z odločbo z dne 22. decembra 2010, ki je prispela na Sodišče 29. decembra 2010, v postopku

Solvay SA

proti

Honeywell Fluorine Products Europe BV,

Honeywell Belgium NV,

Honeywell Europe NV,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, J. Malenovský (poročevalec), sodnik, R. Silva de Lapuerta, sodnica, E. Juhász in D. Šváby, sodnika,

generalni pravobranilec: P. Cruz Villalón,

sodna tajnica: K. Sztranc-Sławiczek, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 30. novembra 2011,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Solvay SA W. A. Hoyng in F. W. E. Eijsvogels, odvetnika,
- za Honeywell Fluorine Products Europe BV, Honeywell Belgium NV in Honeywell Europe NV R. Ebbink in R. Hermans, odvetnika,
- za nemško vlado T. Henze in J. Kemper, zastopnika,

* Jezik postopka: nizozemščina.

- za grško vlado S. Chala, zastopnica,
- za špansko vlado S. Centeno Huerta, zastopnica,
- za Evropsko komisijo A. M. Rouchaud-Joët in R. Troosters, zastopnika.

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 29. marca 2012

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 6, točka 1, 22, točka 4, in 31 Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Solvay SA s sedežem Belgiji (v nadaljevanju: Solvay) na eni strani in družbo Honeywell Fluorine Products Europe BV s sedežem na Nizozemskem ter družbama Honeywell Belgium NV in Honeywell Europe NV s sedežem v Belgiji (v nadaljevanju skupaj: družbe Honeywell) na drugi strani glede zatrjevane kršitve različnih delov evropskega patenta.

Pravni okvir

Münchenska konvencija

- 3 Konvencija o podeljevanju evropskih patentov, podpisana v Münchnu 5. oktobra 1973 (v nadaljevanju: Münchenska konvencija), vzpostavlja, kot določa njen člen 1, „pravni sistem za podeljevanje patentov za izume, ki je skupen državam pogodbenicam“.
- 4 Evropski patent poleg skupnih predpisov o podeljevanju še vedno urejajo nacionalni predpisi vsake države pogodbenice, za katero je bil podeljen. Glede tega člen 2(2) Münchenske konvencije določa:
„Evropski patent ima v vsaki državi pogodbenici, za katero je podeljen, enak učinek kot državni patent, ki ga podeli ta država, in zanj veljajo enaki pogoji [...]“
- 5 Glede pravic, ki se podelijo imetniku evropskega patenta, člen 64(1) in (3) te konvencije določa:
„(1) [...] evropski patent [daje] imetniku od datuma objave omembe njegove podelitve v vsaki državi pogodbenici, za katero je podeljen, enake pravice, kot bi mu jih dal državni patent, podeljen v tej državi.
[...]
(3) Vsaka kršitev evropskega patenta se obravnava po državnem pravu.“

Pravo Unije

6 V uvodnih izjavah 11, 12, 15 in 19 Uredbe št. 44/2001 je navedeno:

„(11) Pravila o pristojnosti morajo biti čimbolj predvidljiva in morajo temeljiti na načelu, da se pristojnost praviloma določa po stalnem prebivališču toženca, pri čemer mora taka pristojnost vedno obstajati, razen v nekaterih točno opredeljenih primerih, v katerih je zaradi predmeta pravde ali avtonomije strank upravičena druga navezna okoliščina. [...]

(12) Poleg stalnega prebivališča toženca mora obstajati tudi alternativna podlaga pristojnosti, ki temelji na tesni povezavi med sodiščem in sporom, ali ki je v interesu ustreznosti sodnega varstva.

[...]

(15) V interesu ustreznega sodnega varstva je treba čimbolj zmanjšati možnost sočasnih postopkov in zagotoviti, da v dveh državah članicah niso izdane nezdružljive sodne odločbe. [...]

[...]

(19) Zagotoviti je treba kontinuiteto med [Konvencijo z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32, v nadaljevanju: Bruseljska konvencija)] in to uredbo ter v ta namen predpisati prehodne določbe. To velja tudi za razlago Bruseljske konvencije s strani Sodišča Evropskih skupnosti in Protokol iz leta 1971 [o tej razlagi s strani Sodišča v revidirani in spremenjeni različici (UL 1998, C 27, str. 28)] se mora še naprej uporabljati za zadeve, ki so viseče v trenutku začetka veljavnosti te uredbe.“

7 Člen 2 te uredbe določa:

„1. Ob upoštevanju določb te uredbe so osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice.

2. Za osebe, ki niso državljani države članice, v kateri imajo stalno prebivališče, se uporabljajo pravila o pristojnosti, ki veljajo za državljane te države.“

8 Člen 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001, ki je del oddelka 2 z naslovom „Posebna pristojnost“ v poglavju II te uredbe, določa:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena tudi:

1. če je ena od več toženih oseb, tudi pred sodiščem kraja, kjer ima ena od njih stalno prebivališče, če so tožbeni zahtevki med seboj tako tesno povezani, da jih je smotrno obravnavati in o njih odločati skupaj, da bi se s tem izognili tveganju nezdružljivosti sodnih odločb, ki bi lahko bile posledica ločenih postopkov“.

9 Člen 22, točka 4, te uredbe določa:

„Izključno pristojna so naslednja sodišča, in to ne glede na stalno prebivališče:

[...]

4. v postopkih, ki so v zvezi z registracijo ali veljavnostjo patentov, znamk, modelov ali drugih podobnih pravic, ki jih je treba deponirati ali registrirati, sodišča države članice, v kateri je bila vložena prijava za deponiranje ali registracijo, v kateri se je deponiranje ali registracija izvedla ali se na podlagi pravnega akta Skupnosti ali mednarodne konvencije šteje za izvedeno.

Brez poseganja v pristojnost Evropskega patentnega urada v skladu [z Münchensko] konvencijo imajo sodišča vsake države članice izključno pristojnost, ne glede na stalno prebivališče, v postopkih v zvezi z registracijo ali veljavnostjo katerega koli evropskega patenta, podeljenega za to državo“.

- 10 Člen 25 navedene uredbe določa:

„Če je sodišču države članice predložen zahtevek, katerega glavni predmet je zadeva, za katero so po členu 22 izključno pristojna sodišča druge države članice, se to sodišče po uradni dolžnosti izreče za nepristojno.“

- 11 Člen 31 iste uredbe določa:

„Pri sodiščih države članice se lahko vloži zahteva začasne ukrepe ali ukrepe zavarovanja, ki jih predvideva pravo te države članice, tudi v primeru, ko so po tej uredbi za odločanje o glavni stvari pristojna sodišča druge države članice.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 12 Družba Solvay, imetnica evropskega patenta EP 0 858 440, je 6. marca 2009 pri Rechtbank 's-Gravenhage vložila tožbo zoper družbe Honeywell zaradi kršitve nacionalnih delov tega patenta, kot velja na Danskem, Irskem, v Grčiji, Luksemburgu, Avstriji, na Portugalskem, Finskem, Švedskem, v Lihtenštajnu in Švici, zato ker so tržile proizvod HFC-245 fa, ki ga proizvaja družba Honeywell International Inc in je enak proizvodu, ki je zaščiten z omenjenim patentom.
- 13 Natančneje, družba Solvay družbama Honeywell Fluorine Products Europe BV in Honeywell Europe NV očita pridržana dejanja v celotni Evropi, medtem ko družbi Honeywell Belgium NV očita pridržana dejanja v Severni in Srednji Evropi.
- 14 V okviru svoje tožbe zaradi kršitve je družba Solvay 9. decembra 2009 proti družbam Honeywell vložila vmesni zahtevek, v katerem je predlagala, naj se izda začasna odredba o čezmejni prepovedi kršitve, dokler traja spor o glavni stvari.
- 15 Ker so družbe Honeywell v postopku v glavni stvari v vmesnem postopku uveljavljale ničnost nacionalnih delov spornega patenta, vendar ne da bi vložile tožbe ali izrazile željo vložiti tožbe za ugotovitev ničnosti nacionalnih delov tega patenta, ter izpodbijale pristojnost nizozemskega sodišča, pred katerim teče postopek, za odločanje tako o glavni tožbi kot v vmesnem postopku.
- 16 V teh okoliščinah je Rechtbank 's-Gravenhage prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„Glede člena 6, točka 1, Uredbe [št. 44/2001]:

1. Ali v primeru, v katerem se vsaki od dveh ali več družb iz različnih držav članic v postopku, ki teče pred sodiščem ene od teh držav članic, posamezno očita, da so s pridržanimi dejanji v zvezi z istim proizvodom kršile isti nacionalni del evropskega patenta, kot velja v neki drugi državi članici, lahko pride do ‚nezdružljivosti sodnih odločb‘, ki so posledica ločenih postopkov v smislu člena 6, točka 1, Uredbe št. [44/2001]?

Glede člena 22(4) Uredbe [št. 44/2001]:

2. Ali je treba v postopku za izdajo začasne odredbe, ki temelji na tujem patentu (kot je začasna čezmejna prepoved kršitve), uporabiti člen 22, točka 4, Uredbe [št. 44/2001], če nasprotna stranka trdi, da je uveljavljani tuji patent ničen, pri čemer je treba upoštevati, da sodišče v tem primeru ne odloča dokončno o veljavnosti uveljavljanega patenta, ampak le presoja, kako bi odločilo sodišče, pristojno po členu 22, točka 4, [te] uredbe, in da se zahtevana začasna odredba v obliki čezmejne prepovedi kršitve zavrne, če sodišče meni, da obstaja razumna in upoštevna možnost, da bo pristojno sodišče uveljavljani patent razglasilo za ničen?
3. Ali za uporabo člena 22, točka 4, Uredbe [št. 44/2001] v postopku v smislu prejšnjega vprašanja v zvezi z ugovorom ničnosti veljajo formalne zahteve v smislu, da se ta člen lahko uporabi le, če je bila pred sodiščem, pristojnim po členu 22, točka 4, [te] uredbe, že ali bo – v roku, ki ga določi sodišče – vložena ničnostna tožba, imetniku patenta pa je bilo ali bo v zvezi s tem v vsakem primeru poslano vabilo, ali zadostuje že vložitev ugovora ničnosti, in če je tako, ali za vsebino vložene ugovora velja zahteva, da mora biti zadostno utemeljen in/ali da se uveljavljanje tega ugovora ne sme šteti za zlorabo?
4. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali je sodišče po tem, ko je bil v postopku v smislu prvega vprašanja vložen ugovor ničnosti, še pristojno za tožbo zaradi kršitve, posledica česar je, da je treba (če to želi tožeča stranka) postopek o kršitvi prekiniti, dokler sodišče, pristojno po členu 22, točka 4, Uredbe [št. 44/2001], ne odloči o uveljavljanem nacionalnem delu patenta, ali da je treba tožbo zavrniti, ker sodišče ne sme odločati o ugovoru, ki je upošteven za odločitev, ali pa sodišče po vložitvi ugovora ničnosti izgubi tudi pristojnost v zvezi s tožbo zaradi kršitve?
5. Če je odgovor na [drugo] vprašanje [...] pritrdilen, ali lahko nacionalno sodišče svojo pristojnost za odločanje o zahtevi za izdajo začasne odredbe, ki temelji na tujem patentu (kot je čezmejna prepoved kršitve) in zoper katero je bil vložen ugovor, da je uveljavljani patent ničen, ali (če bi bilo treba odločiti, da uporaba člena 22, točka 4, Uredbe [št. 44/2001] ne vpliva na pristojnost Rechtbank [’s-Gravenhage] za odločanje o tožbi zaradi kršitve) svojo pristojnost za odločanje o ugovoru, da je uveljavljani patent ničen, ugotovi na podlagi člena 31 [te] uredbe?
6. Če je odgovor na [peto] vprašanje [...] pritrdilen, katera dejstva ali okoliščine so potrebne, da se lahko šteje, da je med predmetom zahtevanih ukrepov in krajevno pristojnostjo države pogodbenice sodišča, pred katerim poteka zadevni postopek, dejanska povezava iz točke 40 sodbe [z dne 17. novembra 1998 v zadevi] Van Uden [(C-391/95, ZOdl, str. I-7091)]?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 17 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da lahko v položaju, v katerem so posebej tožene dve ali več družb s sedežem v različnih državah članicah, v postopku, ki teče pred sodiščem ene od teh držav članic, in sicer zaradi kršitve istega nacionalnega dela evropskega patenta, kot velja v drugi državi članici, ker so storile pridržana dejanja glede enakega proizvoda, pride do nezdržljivih sodnih odločb, ki bi bile posledica ločenih postopkov v smislu te določbe.
- 18 Najprej je treba opozoriti, da člen 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 določa, da je mogoče zaradi izogitve tveganju nezdržljivosti sodnih odločb, ki bi lahko bile posledica ločenih postopkov, eno od več toženih oseb tožiti tudi pred sodiščem kraja, v katerem ima ena od njih stalno prebivališče, če so tožbeni zahtevki med seboj tako tesno povezani, da jih je smotrno obravnavati in o njih odločati skupaj.

- 19 Cilj pravila o pristojnosti iz člena 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 je, prvič, kot je navedeno v uvodnih izjavah 12 in 15 te uredbe, zagotoviti ustreznost sodnega varstva, čim bolj zmanjšati možnost sočasnih postopkov in zagotoviti, da v dveh državah članicah niso izdane nezdržljive sodne odločbe, ki bi bile posledica ločenih postopkov (glej sodbo z dne 1. decembra 2011 v zadevi Painer, C-145/10, ZOdl., str. I-12533, točka 77).
- 20 Poleg tega je treba to pravilo o posebni pristojnosti razlagati glede na uvodno izjavo 11 Uredbe št. 44/2001, v skladu s katero morajo biti pravila o pristojnosti čim bolj predvidljiva in morajo temeljiti na načelu, da se pristojnost praviloma določa po stalnem prebivališču toženca, pri čemer mora taka pristojnost vedno obstajati, razen v nekaterih točno opredeljenih primerih, v katerih je zaradi predmeta pravde ali avtonomije strank upravičena druga navezna okoliščina (glej sodbo z dne 11. oktobra 2007 v zadevi Freeport, C-98/06, ZOdl., str. I-8319, točka 36).
- 21 Ker to pravilo o posebni pristojnosti odstopa od načela, da se pristojnost praviloma določa po stalnem prebivališču toženca, ki je določeno v členu 2 Uredbe št. 44/2001, ga je treba razlagati ozko, kar ne dopušča razlage zunaj primerov, ki so izrecno navedeni v tej uredbi (glej zgoraj navedeno sodbo Painer, točka 74 in navedena sodna praksa).
- 22 To pravilo se tudi ne sme razlagati tako, da bi se zaradi njegove uporabe tožeči stranki omogočilo, da vložijo zahtevek zoper več toženih strank le s ciljem, da odtegne eno od teh toženih strank od sodišč države, v kateri ima stalno prebivališče (glej v tem smislu sodbi z dne 27. septembra 1988 v zadevi Kalfelis, 189/87, Recueil, str. 5565, točki 8 in 9, in z dne 27. oktobra 1998 v zadevi Réunion européenne in drugi, C-51/97, Recueil, str. I-6511, točka 47, ter zgoraj navedeno sodbo Painer, točka 78).
- 23 Poleg tega je Sodišče štelo, da obstoj medsebojne zveze med različnimi zahtevki, vloženimi pri nacionalnem sodišču, presoja nacionalno sodišče, kar pomeni, da presoja, ali obstaja tveganje nezdržljivosti sodnih odločb, ki bi lahko bile posledica ločenih postopkov, in pri tem upošteva vse potrebne elemente iz spisa (glej zgoraj navedeni sodbi Freeport, točka 41, in Painer, točka 83).
- 24 Vendar je Sodišče v zvezi s tem navedlo, da za to, da se za sodne odločbe šteje, da zanje obstaja tveganje nezdržljivosti v smislu člena 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 ne zadostuje, da obstaja neskladje med rešitvami spora, ampak mora do tega neskladja priti v okviru enakega dejanskega in pravnega stanja (glej sodbo z dne 13. julija 2006 v zadevi Roche Nederland in drugi, C-539/03, ZOdl., str. I-6535, točka 26, ter zgoraj navedeni sodbi Freeport, točka 40, in Painer, točka 79).
- 25 Pri presoji obstoja enakega položaja je Sodišče presodilo, da ni mogoče ugotoviti obstoja enakega dejanskega stanja, kadar so tožene stranke različne in kadar očitane kršitve, storjene v različnih državah pogodbenicah, niso enake. Po drugi strani je presodilo, da ni mogoče ugotoviti obstoja enakega pravnega stanja, kadar so pri več sodiščih v različnih državah pogodbenicah vložene tožbe zaradi kršitve evropskega patenta, podeljenega v vsaki od teh držav, in so te tožbe vložene proti toženim strankam s stalnim prebivališčem v teh državah za dejanja, domnevno storjena na njihovem ozemlju (glej zgoraj navedeno sodbo Roche Nederland in drugi, točki 27 in 31).
- 26 Evropski patent namreč še naprej urejajo, kot jasno izhaja iz členov 2(2) in 64(1) Münchenske konvencije, nacionalni predpisi vsake države pogodbenice, za katero je bil podeljen. Zato je treba, kot je razvidno iz člena 64(3) navedene konvencije, vsako tožbo zaradi kršitve evropskega patenta preučiti glede na veljavne nacionalne področne predpise v vsaki od držav, za katere je bil podeljen (zgoraj navedena sodba Roche Nederland in drugi, točki 29 in 30).
- 27 Iz značilnosti zadeve, kot je ta v postopku v glavni stvari, izhaja, da bi do morebitnih neskladnih sodnih odločb lahko prišlo v okviru enakega dejanskega in pravnega stanja, tako da ni mogoče izključiti, da bo prišlo do nezdržljivih sodnih odločb, ki bi lahko bile posledica ločenih postopkov.

- 28 Kot je namreč poudaril generalni pravobranilec v točki 25 sklepnih predlogov, bi v primeru, v katerem se člen 6, točka 1, ne uporabi, dve sodišči morali posebej preučiti prijavljene kršitve glede na različne nacionalne predpise, ki urejajo različne nacionalne dele evropskega patenta, katerih kršitev se očita. Obe bi morali na primer po finskem pravu presoјati kršitev, ki so jo družbe Honeywell storile v zvezi s finskim delom evropskega patenta s trženjem enakega ponarejenega proizvoda na finskem ozemlju.
- 29 Za presojo v položaju kot je ta v postopku v glavni stvari obstoja medsebojne zveze med različnimi tožbami, ki so bile vložene pri nacionalnem sodišču, in torej nevarnosti, da bi v primeru obravnave teh tožb v ločenih postopkih prišlo do nezdružljivih sodnih odločb, mora navedeno sodišče zlasti upoštevati dve okoliščini, in sicer, prvič, toženim strankam v postopku v glavni stvari se ločeno očitajo enake kršitve glede enakih proizvodov in drugič, take kršitve so bile storjene v istih državah članicah, tako da predstavljajo kršitev istih nacionalnih delov zadevnega evropskega patenta.
- 30 Glede na navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 6, točka 1, Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da lahko položaj, v katerem sta dve ali je več družb s sedežem v različnih državah članicah ločeno toženih v postopku, ki teče pred sodiščem ene od teh držav članic, in sicer zaradi kršitve istega nacionalnega dela evropskega patenta, kot velja v drugi državi članici, ker so storile pridržana dejanja glede enakega proizvoda, pripelje do nezdružljivih sodnih odločb, ki bi lahko bile posledica ločenih postopkov v smislu te določbe. Nacionalno sodišče glede na vse upoštevne elemente iz spisa presodi, ali je taka nevarnost podana.

Drugo vprašanje

- 31 Z drugim vprašanjem želi predložitveno sodišče izvedeti, ali se člen 22, točka 4, Uredbe št. 44/2001 uporablja za postopek za izdajo začasnih ukrepov na podlagi tujega patenta, kot je začasna prepoved čezmejnih kršitev, kadar tožene stranke v postopku v glavni stvari v svojo obrambo predlagajo ugotovitev ničnosti uveljavljanega patenta, ob upoštevanju dejstva, da v takem primeru sodišče ne sprejme dokončne odločitve glede veljavnosti patenta, temveč presodi, kako bo o tem odločilo sodišče, pristojno na podlagi člena 22, točka 4, te uredbe, in da bo predlagani začasni ukrep v obliki prepovedi kršitve zavrnjen, če sodišče ugotovi, da je podana razumna in nezanemarljiva možnost, da bo pristojno sodišče uveljavljani patent razglasilo za ničen.
- 32 Iz samega besedila vprašanja za predhodno odločanje in predložitvene odločbe pa je razvidno, da se vprašanje, ki je v središču spora, nanaša na postopek sprejetja začasnega ukrepa, za katerega velja pravilo o pristojnosti iz člena 31 Uredbe št. 44/2001.
- 33 Zato je treba postavljeno vprašanje v bistvu razumeti kot vprašanje, ali je treba člen 22, točka 4, Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da v okoliščinah, kot so obravnavane v postopku v glavni stvari, nasprotuje uporabi člena 31 te uredbe.
- 34 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je iz člena 31 Uredbe št. 44/2001 razvidno, da sodišče države članice lahko odloča o zahtevi začasne ukrepe ali ukrepe zavarovanja, čeprav so po tej uredbi za odločanje o glavni stvari pristojna sodišča druge države članice.
- 35 Poleg tega, kot je razvidno iz člena 22, točka 4, Uredbe št. 44/2001, ta uredba določa pravilo o izključni pristojnosti, v skladu s katerim so v zvezi z registracijo ali veljavnostjo patentov pristojna le sodišča države članice, v kateri je bila vložena prijava za deponiranje ali registracijo, v kateri se je deponiranje ali registracija izvedla ali se na podlagi pravnega akta Skupnosti ali mednarodne konvencije šteje za izvedeno.

- 36 Najprej je treba glede besedila členov 22, točka 4, in 31 Uredbe št. 44/2001 poudariti, da se s temi določbami urejajo različni položaji in da imata določbi ločeno področje uporabe. Tako člen 22, točka 4, določa pristojnost za odločanje o glavni stvari v sporih na omejenem področju, medtem ko se člen 31 uporablja neodvisno od vsakršne pristojnosti za odločanje o glavni stvari.
- 37 Poleg tega se ti določbi ne sklicujeta druga na drugo.
- 38 Dalje, kar zadeva sistematiko Uredbe št. 44/2001, je treba poudariti, da sta ti določbi del poglavja II Uredbe št. 44/2001 z naslovom „Pristojnost“ in spadata med „posebne določbe“, in ne „splošne določbe“ iz oddelka 1 tega poglavja.
- 39 Po drugi strani pa nič ne kaže na to, da bi lahko eno od določb šteli za splošno ali posebno glede na drugo. Spadata namreč v različna oddelka navedenega poglavja II, in sicer oddelka 6 in 10.
- 40 Iz tega izhaja, da področje uporabe člena 31 Uredbe št. 44/2001 ni odvisno od področja uporabe člena 22, točka 4, te uredbe. Kot je bilo namreč ugotovljeno v točki 34 te sodbe, se člen 31 uporablja, kadar je sodišču, ki ni sodišče, pristojno za odločanje o glavni stvari, predložena zahteva za začasne ukrepe ali ukrepe zavarovanja, tako da omenjenega člena 22, točka 4, načeloma ni mogoče razlagati tako, da lahko odstopa od člena 31 in tako povzroči njegovo neuporabo.
- 41 Kljub temu je treba preučiti, ali razlaga, ki jo je Sodišče podalo za člen 16, točka 4, Bruseljske konvencije ne pripelje do drugačnega sklepa.
- 42 Opozoriti je namreč treba, da v delu, v katerem Uredba št. 44/2001 v odnosih med državami članicami odslej nadomešča Bruseljsko konvencijo, razlaga, ki jo je Sodišče podalo glede določb te konvencije, velja tudi za določbe navedene uredbe, kadar je mogoče določbe teh instrumentov Skupnosti šteti za enakovredne (glej zlasti sodbe z dne 16. julija 2009 v zadevi Zuid-Chemie, C-189/08, ZOdl., str. I-6917, točka 18; z dne 10. septembra 2009 v zadevi German Graphics Graphische Maschinen, C-292/08, ZOdl., str. I-8421, točka 27, in z dne 18. oktobra 2011 v zadevi Realchemie Nederland, C-406/09, ZOdl., str. I-9773, točka 38).
- 43 Člen 22, točka 4, Uredbe št. 44/2001, ki je upošteven za obravnavano vprašanje, pa ima enako sistematiko kot člen 16, točka 4, Bruseljske konvencije in ima poleg tega skoraj enako besedilo. Ob upoštevanju take enakosti je treba v skladu z uvodno izjavo 19 Uredbe št. 44/2001 zagotoviti kontinuiteto pri njuni razlagi (glej po analogiji sodbi z dne 23. aprila 2009 v zadevi Draka NK Cables in drugi, C-167/08, ZOdl., str. I-3477, točka 20, in z dne 14. maja 2009 v zadevi Ilsinger, C-180/06, ZOdl., str. I-3961, točka 58, ter zgoraj navedeno sodbo Zuid-Chemie, točka 19).
- 44 V zvezi s tem je treba poudariti, da je Sodišče v točki 24 sodbe z dne 13. julija 2006 v zadevi GAT (C-4/03, ZOdl., str. I-6509) podalo široko razlago člena 16, točka 4, Bruseljske konvencije, zato da bi zagotovilo njegov polni učinek. Presodilo je namreč, da so glede na položaj, ki ga ima ta določba v notranji ureditvi te konvencije, in glede na njen cilj pravila o pristojnosti, predpisana s to določbo, izključna in obvezna, uveljavljajo pa se s posebno močjo, tako za osebe, na katere se nanašajo, kot za sodišče.
- 45 Poleg tega je Sodišče ocenilo, da se izključna pristojnost iz člena 16, točka 4, Bruseljske konvencije uporablja ne glede na procesni okvir, v katerem se postavi vprašanje veljavnosti patenta, bodisi da gre za tožbo ali ugovor bodisi da se to vprašanje postavi ob uvedbi postopka ali v njegovi poznejši fazi (glej zgoraj navedeno sodbo GAT, točka 25).
- 46 Dalje je Sodišče navedlo, da bi okoliščina, da se v notranji ureditvi Bruseljske konvencije dopustijo sodne odločbe, v katerih bi sodišča, ki niso v državi, v kateri je bil podeljen patent, kot o stranskem vprašanju odločala o veljavnosti tega patenta, povečala nevarnost nasprotujočih si sodnih odločb, ki se s konvencijo skušajo prepričati (glej zgoraj navedeno sodbo GAT, točka 29).

- 47 Glede na široko razlago, ki jo je Sodišče podalo glede člena 16, točka 4, Bruseljske konvencije, nevarnost nasprotujočih si sodnih odločb, ki se skušajo preprečiti s to določbo, in ob upoštevanju enakovrednosti vsebine člena 22, točka 4, Uredbe št. 44/2001 in vsebine člena 16, točka 4, Bruseljske konvencije, ki je bila ugotovljena v točki 43 te sodbe, je treba ugotoviti, da lahko na uporabo pravila o pristojnosti iz člena 25 Uredbe št. 44/2001, ki izrecno zajema člen 22 te uredbe, in drugih pravil o pristojnosti, kot so med drugim tista iz člena 31 te uredbe, vpliva posebna moč člena 22, točka 4, Uredbe št. 44/2001, ki je navedena v točki 44 te sodbe.
- 48 Zato se je treba vprašati, ali poseben obseg člena 22, točka 4, Uredbe št. 44/2001, kot ga razlaga Sodišče, vpliva na uporabo člena 31 te uredbe v položaju, kot je ta v postopku v glavni stvari, ki se nanaša na tožbo zaradi kršitve, v okviru katere je bila tekom postopka uveljavljana ničnost evropskega patenta, in sicer kot razlog obrambe zoper sprejetje začasnega ukrepa, ki bi prepovedal čezmejno kršitev.
- 49 V zvezi s tem je treba poudariti, da po mnenju predložitvenega sodišča sodišče, ki odloča o začasnih ukrepih, ne sprejme dokončne odločitve glede veljavnosti uveljavljanega patenta, temveč presodi, kako bi glede tega odločilo sodišče, pristojno na podlagi člena 22, točka 4, Uredbe št. 44/2001, in zavrne izdajo predlaganega začasnega ukrepa, če meni, da obstaja razumna in nezanemarljiva možnost, da bi pristojno sodišče uveljavljani patent razglasilo za ničn.
- 50 V teh okoliščinah se izkaže, da nevarnosti nasprotujočih si sodnih odločb, na katero je opozorjeno v točki 47 te sodbe, ni, saj začasna odločitev sodišča, ki odloča o začasnih ukrepih, nikakor ne bo prejudicirala vsebinske odločitve sodišča, pristojnega na podlagi člena 22, točka 4, Uredbe št. 44/2001. Tako razlogi, iz katerih je Sodišče široko razlagalo pristojnost iz člena 22, točka 4, Uredbe št. 44/2001, ne zahtevajo, da se v primeru, kot je ta v postopku v glavni stvari, ne uporabi člen 31 te uredbe.
- 51 Glede na navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 22, točka 4, Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, ne nasprotuje uporabi člena 31 te uredbe.

Tretje, četrto, peto in šesto vprašanje

- 52 Glede na odgovor na drugo vprašanje na tretje, četrto, peto in šesto vprašanje ni treba odgovoriti.

Stroški

- 53 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

- Člen 6, točka 1, Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba razlagati tako, da lahko položaj, v katerem sta dve ali je več družb s sedežem v različnih državah članicah ločeno toženih v postopku, ki teče pred sodiščem ene od teh držav članic, in sicer zaradi kršitve istega nacionalnega dela evropskega patenta, kot velja v drugi državi članici, ker so storile pridržana dejanja glede enakega proizvoda, pripelje do nezdržljivih sodnih odločb, ki bi lahko bile posledica ločenih postopkov v smislu te določbe. Nacionalno sodišče glede na vse upoštevne elemente iz spisa presodi, ali je taka nevarnost podana.**

2. Člen 22, točka 4, Uredbe št. 44/2001 je treba razlagati tako, da v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, ne nasprotuje uporabi člena 31 te uredbe.

Podpisi